

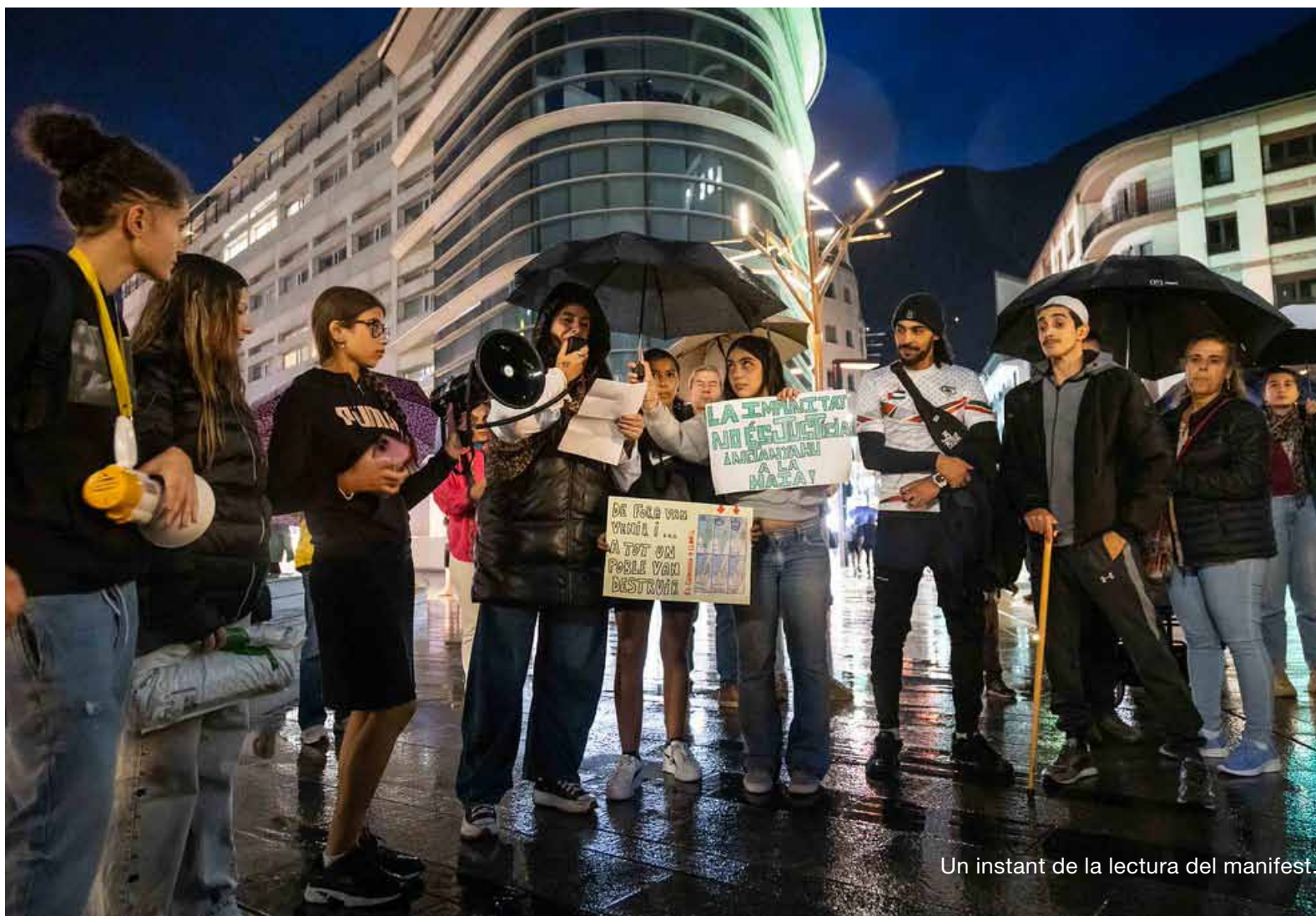
TREBALLADORS A L'HIVERN Pàgina 3

Govern avança la quota d'hivern amb gairebé 5.000 permisos temporals

L'Executiu preveu ampliar fins a 6.494 autoritzacions per cobrir la demanda

CONCENTRACIÓ A LA CAPITAL Pàgina 10

MARVIN ARQUÍÑIGO

Un instant de la lectura del manifest.

Suport al poble palestí acompanyat de pluja intermitent

PROTECCIÓ DEL BESTIAR Pàgina 12

Els brots de dermatosi nodular als territoris veïns obliguen a Govern a suspendre les fires

Canillo manté la seva fira, prevista per a diumenge i s'adapta a les restriccions sanitàries

OPERACIÓ 'CRONOS' Pàgina 13

Un empresari és arrestat per un frau de més de 20 milions d'euros en rellotges de luxe

REPORTATGE Pàgines 22 i 23

@IKBLVNT

Moisés Castro, l'home que travessa els cims del Principat

ACCIONS DE LA FAMÍLIA VILADOMAT A GRANDVALIRA Pàgines 8 i 9

Budzaku alerta que la venda de les accions podria trencar l'equilibri de Grandvalira

Govern demana prudència i rebutja «fer política-ficció» sobre la possible venda

La minoria d'Encamp qualifica de «preocupant» la cessió de la participació

andorra telecom

**El +376 és més
que un prefix.**
És el fil que
m'uneix a casa,
a la família,
els amics...

*Les històries darrere
del +376 t'esperen!*

+376**30 anys donant-nos identitat****andorratelecom.com**

Tema del dia

Treballadors temporals

PERMISOS DE TREBALL

L'Executiu aprova avançar la quota d'hivern amb 4.995 permisos

Les sol·licituds, que s'obriran demà fins al març del 2026, seràn vigents fins a la pròxima primavera

ANA

Els requisits per accedir a les quotes continuen sent els mateixos que en el reglament de l'any passat.

LAURA GÓMEZ RODRÍGUEZ
ESCALDES-ENGORDANY

El Govern ha aprovat aquest dimecres l'avançament de la quota d'immigració per a la temporada d'hivern 2025-2026, amb un total de 4.995 autoritzacions de treball temporal, una xifra idèntica a la de l'any passat però amb la possibilitat d'ampliar el contingent fins a un 30% addicional, arribant així als 6.494 permisos. L'objectiu, segons l'Executiu, és garantir el correcte funcionament dels sectors econòmics clau durant la temporada d'hivern, el període de més activitat del país.

El ministre portaveu, Guillellem Casal, ha explicat durant la roda de premsa posterior al Consell de Ministres que “la vo-

luntat és avançar el calendari per facilitar la planificació de les empreses” i que “les xifres responen a la realitat del consum de quota de l'any passat”.

El repartiment del contingent s'ha fet de manera similar a la temporada anterior. Del total d'autoritzacions, 3.366 corresponen al sector hotelier —incloent-hi els establiments de les estacions d'esquí—, 1.009 a les pistes d'esquí, 45 a agències de viatges, 455 a comerços en general (com el lloguer de material esportiu o activitats immobiliàries) i 120 al sector de la neteja.

Segons Casal, “es tracta d'un equilibri entre les necessitats empresarials i la gestió responsable dels fluxos migratoris”. Així doncs, el ministre ha recor-

LES XIFRES

4.995

L'Executiu ha aprovat l'avançament de la quota d'immigració per la temporada d'hivern 2025-2026.

6.949

És la xifra màxima a la que poden arribar els permisos, representa un 30% de la quota avançada.

3.366

El sector hotelier és el que més autoritzacions comptabilitza per a la pròxima temporada d'hivern.

dat que el contingent de 2024 va permetre incorporar 5.224 treballadors, una xifra molt propera al màxim previst, fet que “demostra l'eficiència del sistema i la bona resposta del teixit empresarial”.

Pel que fa als terminis, el període per presentar les sol·licituds s'obrirà demà, dijous 16 d'octubre, i s'allargarà fins al 31 de març del 2026. No obstant això, la vigència dels permisos variarà segons el sector laboral. Els treballadors del sector hotelier i els d'empreses de neteja i bugaderia podran mantenir el permís fins al 15 de juny del 2026, mentre que per a la resta de sectors —pistes d'esquí, comerç i agències de viatges— el termini finalitzarà el 3 de maig del 2026.

Casal ha remarcat que “els requisits per accedir a les quotes continuen sent els mateixos que en el reglament anterior”, afegint que “la revisió de la quota general s'ha adaptat a les necessitats actuals del mercat laboral”.

El ministre ha subratllat també la importància de la col·laboració entre el Govern, el Consell Econòmic i Social (CES) i els sectors econòmics implicats, que han emès un dictamen favorable a l'acord. “Aquest consens ens permet avançar amb seguretat i estabilitat, assegurant que la temporada d'hivern es desenvolupi amb normalitat”, ha afirmat. ●

EDITORIAL

Quotes: Entre la necessitat empresarial i el repte social

EL PERIÒDIC D'ANDORRA no es fa responsable de l'opinió dels seus col·laboradors i tampoc s'identifica necessàriament amb els seus comentaris.

A efectes de publicitat contractada per persones pertanyents a diferents sectors o branques professionals, aquest mitjà no es fa responsable del contingut de la publicitat en relació al disposat en les normes estatutàries o deontològiques que regeixen la professió en concret, la qual qüestió únicament compet a la persona que contracta la publicitat.

L'avançament de la quota d'hivern respon a una necessitat real d'organització per part de les empreses, especialment en un país com Andorra, on la temporada turística d'hivern marca el pols econòmic del calendari.

El Govern ha sabut anticipar-se, oferint un marc més ampli per planificar contractacions i garantir que els sectors essencials —com l'hoteleria, les pistes d'esquí o els serveis associats— puguin cobrir les seves necessitats amb

temps. Tanmateix, aquesta agilitat en l'atorgament de permisos no pot desvincular-se d'una altra realitat: la d'un país on el cost de la vida, especialment l'habitatge, continua augmentant sense control. Cada contingent de tre-

balladors que s'incorpora hauria d'anar acompanyat d'una estratègia que garanteixi condicions de vida dignes, tant per als temporers com per als residents que ja arrosseguen la pressió d'uns preus desorbitats. Les quotes de tre-

ball són, al cap i a la fi, una eina econòmica i social que ha de trobar equilibri entre l'eficiència empresarial i la cohesió comunitària. La planificació no pot ser només per als mesos de neu, sinó per al conjunt de la vida al país.

LA TRIBUNA

L'enigma de les persones grans

AMADEU
GALLART

No, amics meus, no és el títol d'una de les magnífiques novel·les de Simenon, és una sensació que tenim tots els que volem pensar en què passa quan un es jubila i accedeix a la plausible condició de component de les classes passives. I aquesta reflexió es converteix en un immens pantà enigmàtic quan volem estendre-ho a tot el col·lectiu. D'entrada, com a individus, ens adonem que no hem estat prou previsors —econòmicament parlant no hem estalviat tot el que caldria—, prioritza-vem aquelles vacances, aquell increment de nòmina, aquell canvi de vehicle... La jubilació era un

La teoria de la relativitat es fa evident en l'etapa del jubileu: cent euros al mes valen molt més jubilats que en actiu, quan, en realitat, és la mateixa quantitat

horitzó llunyà i, a més, pensàvem que ja hauríem viscut prou i que tindríem ganes de descansar. Una bona cotització no era ja un problema secundari sinó terciari. Com deia un professor,

de memòria molt llunyana, del meu Institut de la Seu —ple d'andorrans en aquell temps: "Error, tremendo error!!". La teoria de la relativitat es fa evident en l'etapa del jubileu: cent euros al mes va-

len molt més jubilats que en actiu, quan, en realitat, és la mateixa quantitat.

Les autoritats, conscients de l'enorme concentració de vots que suposem, intenten afala-

gar, amb proclames més o menys sentides, el segment de personalitats que van dels seixanta-cinc anys en amunt, perquè som del 20 al 25% de la totalitat de la població. És a dir, molta gent! Elles, com nosaltres, quan volen enfocar la nostra problemàtica no saben gaire com sortir-se'n. Alguns veuen un conjunt de persones al qual se li ha de fer discursos d'agraïment pel que se suposa que han fet durant tota la seva vida laboral i, a més, els etziben conceptes com avis, padrins, iaïos o el que convingui, independentment que tinguin nets o no... Quin problema hi ha, si després se'ls fa fer un bon dinar! Altres confonen aquest segment de població amb el sector de persones fràgils que ne-

[Passa a la pàgina següent](#)

Ve de la pàgina anterior

cessiten atencions continuades, que existeix i és digne de la més gran consideració. Llavors el discurs va de residències o d'atencions sanitàries. Uns altres diuen que el que s'ha de fer és mantenir relacions intergeneracionals i, agafant el rave per les fulles, organitzen visites d'infants a les llars residencials. També, ja més aconduïts pel signe dels temps, organitzen cursets per evitar la bretxa digital sense donar tota la culpa a la malaltia de les entitats financeres.

I nosaltres, els jubilats i les jubilades, què fem? Doncs el mateix que els nostres polítics, viure en un clima de desorientació total davant d'una nova etapa, la darrera de la vida, tret dels quins disposen de sentiments religiosos tradicionalistes que tenen clar que el seu destí és infernal o celestial, segons sentim a les homilies funeràries. Quan fem els seixantacinc anys, el primer que pensem és que encara som joves, que alguns, i sobretot algunes, fan encara molt goig i a veure qui és el que s'inscriu en un d'aquests esplais que el que fan és només coses

L'enigma sobre què significa el conjunt de les persones grans es fa patent. Ja no podem dir el que serem quan serem grans perquè ja ho som

de vells, pensem. La solució que busquem és gairebé sempre individualista i volem mantenir, casos concrets al marge, un ritme de vida similar al d'abans, finançat en forma de pensions per l'Estat espanyol o pels coprínceps evolucionats cap al govern constitucional d'Andorra.

L'enigma sobre què significa el conjunt de les persones grans es fa

patent. Ja no podem dir el que serem quan serem grans perquè ja ho som. Una cosa que se'ns fa evident és el que va dir l'amic Fèlix Zapatero, president de la Federació d'Associacions Andorranes de la Gent Gran, a la taula rodona de la Setmana de les Persones Grans de la Seu, que girava sobre aquesta temàtica. Zapatero, amb la companyia de l'alcal-

de de la Seu, Joan Barre-
ra, i de la directora dels Serveis Socials de l'Alt Pirineu i Aran, Eva Jordà, enuncïava que les persones grans estan dividides, com a mínim, en tres segments: els dels joves, dels 65 als 75 anys; el dels que van dels 75 als 85 anys, i els més veterans o més veteranes. De fet, de moment, l'enigma es converteix en tres enigmes, més assequi-

bles per a una anàlisi sociològica.

El que pretenc amb aquest article, amics lectors, és exposar que la temàtica de les persones grans és tan complexa com la seva composició i que cal analitzar-la amb una serietat política basada en la demografia i en l'argumentació sociològica. Ah, i sempre sobre les premisses dels condicionaments mínims d'un Estat de Benestar. I que abans de parlar, o d'escriure, sobre el tema, cal comptar fins a vint-i-cinc, i per practicar la memòria, en anglès. ●

Economista

EL TEU ESTIU COMENÇA AQUÍ

Més informació:

TALAIA PLAZA
ECORESORT
BEGUR

DEBAT DE LA TAULA D'EL PERIÒDIC

La incertesa que desfà Andorra

FREEPIK

LA TAULA D'EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

El passat dia 1 d'octubre del 2025, el Comissari Europeu Maroš Šefčovič, va ser invitat a participar en el Palazzo Pubblico de San Marino, com ponent principal de la tradicional cerimònia inaugural dels Capitans Regents.

En aquesta trobada -del màxim nivell institucional- a San Marino, es van confirmar els punts següents que afecten directament Andorra:

1- El Comissari Europeu Maroš Šefčovič va anunciar que l'Acord d'associació entre la UE, San Marino i Andorra se signarà abans de cap d'any i la

signatura segurament coincidirà amb el Consell de la Unió Europea de desembre 2025. Un cop signat el text per les tres parts: UE, San Marino i Andorra, s'iniciarà el procés de ratificació.

2-Luca Beccari, secretari d'Estat per als Afers Estrangers de San Marino va confirmar a la premsa local les dues passes que seguiria San Marino, un cop completada la signatura del text de l'AA per les tres parts signatàries:

a. Tant si l'AA es considera de natura exclusiva de la Comissió Europea o de natura mixta o compartida entre els Estats Membres de la UE i la Comissió Europea, San Marino activa-

rà immediatament el mecanisme de l'aplicació provisional de l'Acord d'associació.

b. San Marino preveu que l'aplicació provisional de l'AA sigui efectiva a l'abril del 2026.

Al Palazzo Pubblico de San Marino i la UE han consensuat un full de ruta que inclou la signatura de l'Acord d'associació abans d'acabar el 2025 i l'aplicació provisional de l'Acord d'Associació cap a l'abril del 2026.

En oposició a aquest full de ruta sanmarinès, el nostre Govern manifesta que el Principat no pot fer una aplicació provisional del text negociat. Ni l'abril del 2026, ni abans, ni més tard. Simplement per què la nostra

Llei qualificada de tractats no permetria una aplicació provisional d'un acord com l'Acord d'associació.

Aquesta prohibició no és un caprici. Té una sòlida raó de ser per evitar els problemes que es poden presentar en fer una aplicació provisional d'un tractat que finalment no es ratifiqui.

En el cas del AA la no ratificació pot ser motivada per tres casos:

(1) perquè en el referèndum andorrà surti NO;

(2) en cas que un dels parlaments dels estats membres voti NO si és un acord mixt;

(3) en cas que la votació al Parlament Europeu no aconseguix la doble majoria de països, i de ciutadania, requerides.

El nostre Govern ni es planteja la modificació de la Llei qualificada de tractats per aquests motius de fons i, també, pel fet que la modificació de la llei qualificada de tractats requerria una doble majoria per a la seva modificació, és a dir una majoria del Consell General i una majoria dels consellers nacionals, entre els que DA no controla la majoria.

Per tant, la confirmació institucional del Palazzo Pubblico de San Marino i la impossibilitat d'Andorra de fer una aplicació provisional de l'AA obren els escenaris següents:

- El Consell de la UE qualifica l'AA com un acord mixt o com un acord exclusiu durant el mes d'octubre 2025.

- Les tres parts signen el text durant el desembre 2025.

- Al febrer-març 2026 San Marino ratifica i diposita l'instrument de ratificació davant del secretariat de la Comissió i activa l'aplicació de l'article 112.2 de l'AA per al qual, si ningú s'oposa, s'activaria l'aplicació

Passa a la pàgina següent

Ve de la pàgina anterior

provisional a l'abril 2026.

- Al març 2026 Andorra comunica a la Comissió Europea que s'oposa a l'aplicació provisional. Fet que obligarà San Marino a activar l'aplicació provisional segons l'article 112.3 de manera que l'aplicació provisional quedarà limitada per a San Marino i la UE.

A partir d'aquí s'obren dos escenaris;

Escenari 1- Si l'acord és mixt

o Els estats membres de la UE passaran el text de l'AA per als seus corresponents parlaments que hauran de votar SÍ o NO. Un procés que pot trigar entre 10 i 15 anys.

o L'actual Govern ha manifestat que esperarà a tenir el resultat final de tots els estats membres abans de fer el referèndum a Andorra. Però és un compromís de paraula que no vincula a futurs governs. Pot ser que estiguem 10-15 anys abans de fer referèndum i qui sap quin serà el resultat aleshores.

o Andorra entraria en una situació d'espera durant 10-15 anys. Un escenari que pot ser interromput per futurs governs que modifiquin la llei de tractats segons les seves majories al Consell General. Un llarg període d'incertesa.

Escenari 2. Si l'acord és competència exclusiva de la Comissió Europea

o El Parlament Europeu iniciaria el procés de ratificació, que es pot allargar fins a finals de 2026.

o Si a finals de 2026 s'obté

tan sols fins a finals de 2026 es podrà preparar el referèndum andorrà que, anant tot bé, es podria celebrar a la primavera 2027. Un període que coincidirà amb les eleccions generals.

o Andorra entraria en una situació d'espera de més d'un any fins a arribar a un escenari de convocatòria simultània d'eleccions generals i referèndum. Amb les incerteses que tot plegat comporta.

Sols es poden produir aquests dos escenaris i, tots dos ens porten per unes fases d'incertesa que Andorra no es pot permetre.

Davant del panorama sols es poden produir dos escenaris i, tots dos ens porten per unes fases d'incertesa que Andorra no es pot permetre

la doble majoria al Parlament Europeu, la Comissió ratificarà l'AA, que seguirà en aplicació provisional sols entre la UE i San Marino.

o L'actual Govern ha manifestat que esperarà a tenir el resultat final de la UE abans de fer el referèndum, de forma que

tre. Davant d'aquest escenari, cada dia semblaria més evident que la solució per a Andorra passa per:

1- Fer el referèndum tan aviat com es pugui que, evidentment hauria d'incorporar la pregunta de si l'elector està a favor de l'Acord d'associació

amb una aplicació provisional (amb tot el que implica de necessitat de modificar la llei de tractats per voluntat popular).

2- En el cas que el resultat del referèndum fos SÍ (inclòs el SÍ a l'aplicació provisional), Andorra podria ratificar i començar al març 2026 un model de país basat en una aplicació provisional de l'AA.

3- En el cas que el resultat fos NO a l'AA amb aplicació provisional, aleshores caldria anar a unes eleccions generals, en les que cada candidatura presentés un model de país,

amb plena sobirania amb plena aplicació dels acords vigents i al marge de l'Acord d'Associació.

Esdevé evident que Andorra no pot continuar perdent el temps, perdent la sobirania i destruint la qualitat de vida de la ciutadania. Andorra no pot exposar-se als períodes d'incertesa que obre l'Acord d'Associació i el seu referèndum, tal i com estan plantejats ara. ●

ACCIONS DE LA FAMÍLIA VILADOMAT A GRANDVALIRA

Budzaku alerta que la possible venda de les accions «seria una llàstima»

El director d'Andorra Turisme alerta de riscos amb la operació i reclama un comprador nacional

Betim Budzaku, aquest matí al programa 'Avui serà un bon dia' d'RTVA.

POL FORCADA QUEVEDO
ANDORRA LA VELLA

Fins ara, l'únic a fer una valoració respecte al possible traspàs del 50,28% que controla de Saetde la família Viladomat ha estat el director d'Andorra Turisme, Betim Budzaku. "És una sorpresa per a tothom", ha esmentat al programa 'Avui serà un bon dia' de Ràdio i Televisió d'Andorra, assenyalant que, si la venda s'acaba produint, "que sigui una empresa nacional". "Aquesta és la clau", ha afegit, fent esment que amb el forfait únic i una política sòlida, Grandvalira és una de les marques més potents del país. Per tot

plegat, un relleu accionarial "no ens interessa" perquè "si comencem amb multinacionals i canvis no tindrem aquest equilibri, i és bastant perillós". "Honestament, seria una llàstima", ha afegit.

Si bé ha reconegut que al món de l'esquí hi solen haver molts canvis d'accionistes, per exemple als Alps, Budzaku ha remarcat que el model de Grandvalira, com a gestió, "ha sigut explotable". És a dir, ha servit de model per a la resta d'estacions, i "ara no podem esperar que vingui un capital d'inversió que porta, per exemple, cadenes hoteleres, i que entri al món de l'esquí, perquè és molt complex". En aquest

sentit, ha comentat que qualsevol empresa que se'n faci càrrec "hauria de demostrar que té més experiència", tot tancant la porta a "algú que faci inversions perquè està molt de moda". En darrer lloc, ha recordat que Ensisa – responsable de l'altra meitat de Grandvalira – té un rol important "en la gestió logística".

Des d'aquest mitjà s'ha intentat recollir l'opinió del principal protagonista de l'afer, Joan Viladomat, però sense èxit. Així, un altre dels implicats, el Comú d'Encamp, tampoc ha volgut donar declaracions al respecte fins que no es pronuncin des de l'entitat implicada. ●

La família Viladomat estudia vendre la seva participació majoritària a Saetde

►► La família Viladomat està explorant la possibilitat de desprendre's de la seva participació a Saetde, l'empresa que administra part del domini esquiable de Grandvalira, perquè l'adquireixi un fons d'inversió estranger. Així ho ha avançat el mitjà espanyol 'Expansión' i, si finalment tira endavant aquesta operació, s'acabaria un capítol de gairebé 60 anys vinculats a l'esquí andorrà. Cal recordar que, actualment, els Viladomat controlen un 50,28% de Saetde, mentre que la resta de les accions es distribueixen entre el Comú d'Encamp (34,1%), la família Albareda (9,1%) i un conjunt d'accionistes minoritaris (6,6%).

►► Segons s'ha informat, entre les opcions que els Viladomat valoren figura una sortida total, venent totes les accions, o bé vendre només una part. Ara bé, els estatuts de Saetde inclouen una sèrie de clàusules rellevants per a qualsevol transmissió que superi el 25% de la societat: aquesta transacció ha de ser notificada a la corporació encampadana i aquesta té dret a verificar la solvència del comprador proposat. En afegit, els altres accionistes de Saetde disposen d'un dret preferent d'adquisició. Finalment, l'operació ha de rebre l'aprovació del consell d'administració.

L'oposició d'Encamp titlla de «greu» i «preocupant» la possible venda

MARVIN ARQUÍÑIGO

No descartes que els Viladomat ja tinguessin present vendre

POL FORCADA QUEVEDO
ESCALDES - ENGORDANY

La sorpresa arreu del país envers la possible venda de la meitat de les accions de Saetde –les que la família Viladomat controla, un 50,28%– ha estat evident. Des del Partit Socialdemòcrata, la consellera al Comú d'Encamp, Marta Pujol, ha titllat el fet de “preocupant” i “greu”, i ha assegurat que demanaran explicacions a la majoria, de la qual desconeixen si estava informada al respecte. En aquest sentit, ha comentat que el 31 d'octubre hi ha Consell d'administració de Saetde –del qual forma part l'altre conseller d'Avancem, José Luís Agudo–, i el dia anterior, Consell de Comú encampadà.

El Funicamp, a la parròquia encampadana.

Pujol, en declaracions amb la premsa aquest matí, ha recordat que a finals del mandat passat, en plena precampanya, la majoria comunal va convocar

reunions de poble per explicar la nova concessió fins al 2074. “Es va presentar com una operació molt avantatjosa per a Encamp i amb inversions milionà-

ries al Pas de la Casa”, ha indicat, tot plegat sumat a una sèrie d'arguments “prou vàlids” que van fer-los votar a favor.

Relacionat amb la renegociació, la consellera ha assenyalat que els va estranyar la manca de transparència: “Tot era molt a porta tancada”. “Semblava molt avantatjós”, ha incidit, “però el fet que impliqués [la concessió] una revalorització de les accions pot fer sospitar que la intenció posterior del soci majoritari de vendre-les a un fons d'inversió forà potser ja es pogués haver tingut en compte”. “No tenim clar si se'ns amagava aquesta informació”, però en tot cas, ha repetit, demanaran les explicacions pertinents.

En cas d'acabar-se produint la venda, Pujol ha proferit el mateix que el director d'Andorra Turisme, Betim Budzaku: “Seria millor que continués en mans d'una empresa que fos coneixedora del territori i del sector”. ●

Govern rebutja «fer política-ficció» sobre la possible venda de les accions

LAURA GÓMEZ RODRÍGUEZ
ESCALDES - ENGORDANY

El Govern ha demanat prudència davant les informacions aparegudes sobre una possible venda de les accions de la família Viladomat a Grandvalira. Durant la roda de premsa posterior al Consell de Ministres d'aquest dimecres, el ministre portaveu, Guillem Ca-

sal, ha assegurat que l'Executiu no ha rebut cap comunicació formal ni oficial sobre aquesta qüestió i ha insistit que “per ara, no hi ha res confirmat”. Casal ha remarcat que “el Govern no té coneixement oficial de cap operació de venda per part de la família Viladomat” i que, per tant, “cal ser prudents i no especular sobre fets que no són oficials”. Ha afe-

git que l'Executiu “no es pot posicionar davant d'un escenari hipotètic” i que seria “precipitat entrar en política-ficció” sobre una possible transmissió d'accions. El ministre ha subratllat que el sector de la neu és un dels punts forts de l'economia andorrana, i que la seva rellevància “va més enllà de qui en tingui la titularitat o la gestió”. En aquest sen-

tit, ha reconegut la trajectòria i la importància de la família Viladomat, afirmant que “han estat una peça clau en el desenvolupament i la gestió de la neu al país”. Tot i això, Casal ha recordat que la competència directa sobre l'explotació dels camps de neu correspon als comuns i a les empreses gestores, com SAETDE, i no al Govern. “El Govern ha de vetllar perquè el país continuï oferint una infraestructura d'alta qualitat en el sector de la neu, que és un dels principals atractius turístics”, ha puntualitzat. ●

PLUJA, PARAIGÜES I CONSIGNES SOLIDÀRIES

MARVIN ARQUÍÑIGO

Concentració de persones a la plaça de la Rotonda a Andorra la Vella.

Prop d'un centenar de persones es concentren en suport al poble palestí

La mobilització reclama el cessament de la violència i el respecte als drets humans i internacionals

ELENA HERNÁNDEZ MOLINA
ANDORRA LA VELLA

Malgrat la pluja que ha caigut a l'inici de la convocatòria, prop d'un centenar de persones s'han concentrat aquest dimecres a les 19.30 hores a la plaça de la Rotonda d'Andorra la Vella per expressar el seu suport al poble palestí. Els paraigües han estat protagonistes de l'escenari fins que el temps ha millorat pocs minuts després de la lectura dels manifestos.

Els participants han demanat l'aturada immediata de la violència a la Franja de Gaza i el respecte als drets humans i al dret internacional. Diverses pancartes i banderes palestines han acompanyat les consignes que s'han repetit durant tota la mo-

bilització, com "Free free Palestine", "Israel assassina, Europa patrocina" o "Des del riu fins al mar, Palestina ben serà".

En el text llegit s'ha adreçat una petició directa a les institucions perquè "Andorra se sumi al pla mundial pel cessament de la violència, pel respecte al dret internacional i per la protecció de totes les víctimes civils sense excepcions", així com perquè hi hagi "un posicionament de l'entorn institucional".

Entre les intervencions, la d'Isabela Vargas ha destacat per la seva crida a la reflexió i a la transparència institucional. "Les persones que vivim a Andorra tenim dret a saber si els nostres salaris contribueixen o no a un genocidi", ha expressat, tot preguntant si el país manté al-

gun acord comercial amb Israel. Vargas ha subratllat que "aquesta nit pot marcar un abans i un després en la implicació d'Andorra en el moviment de solidaritat internacional" i ha fet una crida a la creació d'espais de debat i formació per enfortir el compromís ciutadà.

Els manifestos llegits han remarcat que la mobilització reflecteix el "compromís solidari i crític del poble andorrà amb

ISABELA VARGAS

VICEPRESIDENTA DE
DIVERSANDPARTICIPANT
A LA MANIFESTACIÓ

«Avui es pot marcar un abans i un després en la implicació d'Andorra en el moviment de solidaritat internacional»

el món" davant el que s'ha definit com "el primer genocidi retransmès en directe". Abans de finalitzar l'acte, s'ha compartit amb els assistents un canal de comunicació a través d'un grup de Telegram per promoure taules rodones, xerrades formatives i activitats sobre la temàtica i mantenir viva la implicació ciutadana.

Un dels moments més destacats de la jornada ha estat la participació d'alumnes de l'escola Maria Moliner, que han llegit un fragment del manifest en representació del col·lectiu educatiu. Els estudiants s'han adherit a la jornada de vaga convocada a Espanya en suport al poble palestí. Finalment, l'acte ha tancat amb un minut de silenci en record de les víctimes del conflicte. ●

Inverteix mentre gastes

Fins al 31 de desembre el **3 % del que gastis** cada mes amb la teva targeta s'ingressarà a la teva **cartera automatitzada**.

**Apunta't a l'app i
comença a invertir!**

3%

Promoció aplicable exclusivament a clients amb cartera automatitzada amb un import mínim de 1.000 € invertits. Myandbank és un banc 100% digital, un nou canal comercial d'Andorra Banc Agricol Reig, SA. (Andbank). Andbank opera amb el Número de Registre Tributari (NRT) A700158F, el núm. de Registre Societats Mercantils 5008. i el núm. de registre a l'Autoritat Financera Andorrana (AFA) EB 01/95. Per a més informació, contacta amb hola@myandbank.com o al 881 960.

MESURES PREVENTIVES DAVANT LA DERMATOSI NODULAR

Govern suspèn les fires del bestiar per prevenir la malaltia al país

El Comú de Canillo preserva la fira d'artesanía com a punt de trobada, però amb adaptacions

SFGA / JAVILADOT

El ministre portaveu durant la roda de premsa posterior al Consell de Ministres.

LAURA GÓMEZ RODRÍGUEZ
ESCALDES-ENGORDANY

Els contagis de dermatosi nodular detectats en diversos punts dels territoris veïns han portat el Govern a activar un pla de mesures preventives per evitar l'entrada del virus al país i protegir la cabana ramadera. Entre aquestes accions, l'Executiu ha decidit cancel·lar la Fira del Bestiar d'Andorra la Vella i la fira de Canillo, que s'havien de celebrar aquest cap de setmana, per minimitzar el risc de propagació d'aquesta malaltia que afecta el bestiar boví però no té incidència en humans.

El ministre portaveu, Guillem Casal, ha explicat en la roda de premsa posterior al Consell de Ministres que "l'objectiu principal és mantenir el bestiar del

GUILLEM CASAL

MINISTRE PORTAVEU

«L'objectiu principal és mantenir el bestiar del país lliure de la malaltia»

«Això permet eliminar possibles vectors de transmissió, com mosquits o altres insectes»

país lliure de la malaltia" i que "no s'ha detectat cap cas a Andorra, però cal actuar amb prudència". Casal ha remarcat que la decisió de suspendre les fires "respon a un criteri estrictament preventiu" i que el Govern ha volgut "evitar qualsevol concentració d'animals que pugui afavorir l'entrada o propagació del virus".

Segons ha detallat, el Decret amb les mesures de control sanitari s'aprovarà en els pròxims di-

es i inclourà l'obligació que tots els bovins que entrin al país ho facin amb una prova analítica negativa i un certificat veterinari, així com la desinfecció i desinsectació dels vehicles de transport d'animals. "Això permet eliminar possibles vectors de transmissió, com mosquits o altres insectes", ha precisat el ministre.

Des del sector ramader, la resposta ha estat de resignació però també de comprensió. El pre-

sident de l'Associació de Pagesos i Ramaders d'Andorra, Xavier Coma, ha reconegut que la decisió "té impacte, sobretot social, perquè la fira és un punt de trobada molt esperat per tot el sector". Coma ha explicat que aquestes fires "no són de compra i venda, sinó de mostra, d'exposició i de concurs", i que la seva suspensió "trenca una tradició i un espai de convivència entre ramaders".

Tot i això, ha assegurat que no es demanarà reprogramar les fires més endavant, ja que la logística i el calendari ho fan inviable. "Moure el bestiar no és moure caixes de cartró", ha dit amb un to realista, afegint que "a la tardor és quan toca fer-les, i passat aquest moment ja és més complicat". Coma ha remarcat que el sector entén la decisió i que "quan es tracta de temes sanitaris, hi hem de ser i hi som".

LA FIRA DE CANILLO // Tot i les mesures de prevenció sanitàries aprovades, el Comú de Canillo ha decidit mantenir la celebració de la tradicional fira de bestiar i artesanía prevista per diumenge, adaptant-ne el format. L'esdeveniment preservarà el seu caràcter popular i de trobada amb l'ampliació del nombre d'expositors d'artesanía, oficis i gastronomia, que arribarà als setanta participants.

El cònsol major, Jordi Alcobé, ha destacat que "amb aquesta nova edició especial per les circumstàncies de prevenció, la Fira continuarà sent un punt de trobada entre tradició, comunitat i natura". Ha afegit que l'objectiu del Comú és mantenir viva una de les festes més emblemàtiques de la parròquia, tot garantint el compliment estricte de les mesures sanitàries fixades per Govern. ●

DETINGUT UN EMPRESARI A LA FRONTERA

Frau de més de 20 milions d'euros en la compravenda de rellotges

Acusat de simular vendes per obtenir devolucions d'IVA

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

La Policia ha detingut un empresari resident de 33 anys, acusat de formar part d'un entramat dedicat a la compravenda irregular de

rellotges de luxe. L'arrest va tenir lloc dilluns al matí a la frontera del riu Runer, quan l'home intentava sortir del país. Segons el comunicat del cos, l'operació —batjada amb el nom de Cronos— ha permès descobrir un frau milionari relacionat amb l'importació i revenda de rellotges d'alta gamma. Segons la Policia, el detingut aconseguia peces molt exclusives, que importava a Andorra per poder beneficiar-se de la devolució

La Policia ha comissat uns 240.000 euros en efectiu i tres vehicles d'alta gamma.

de l'IVA i revendre-les a preus més baixos. En alguns casos, simulava vendes dins del Principat quan, en realitat, els clients mai s'hi desplaçaven. Els rellotges es lliuraven en altres països sense cap declaració d'exportació, el que suposa un frau fiscal i duaner.

La investigació es va iniciar el 2024, després que Duana detectés una exportació sospitosa cap a l'Àsia. L'empresari pretenia enviar un rellotge valorat en 210.000

euros, però, en obrir la caixa, el producte no hi era. Aquell incident va posar en marxa una investigació judicialitzada que va destapar una activitat il·legal sostinguda en el temps. L'empresa implicada, creada l'any 2020 i amb seu a Andorra la Vella, no tenia botiga oberta al públic, sinó un showroom amb accés restringit i cita prèvia. ●

WWW.
ampliació al web

BUSINES

L'ACTUALITAT
ECONÒMICA
DEL PRINCIPAT

CADA DOS DIVENDRES
AMB EL PERIÒDIC

ANDBANK
Private Bankers

46A EDICIÓ

La Fira d'Andorra la Vella aterra amb 197 expositors i un espai per a «imaginar»

MARVIN ARQUÍÑIGO

El certamen comptarà amb un estand comunal participatiu

ALEX MONTERO CARRER
ESCALDES-ENGORDANY

La 46a edició de la Fira d'Andorra la Vella ha estat presentada aquest dimecres pel cònsol major, Sergi González, i la cònsol menor, Olalla Losada, com una cita "plenament consolidada" que continua evolucionant sense perdre l'essència de punt de trobada ciutadà i comercial. Enguany, el certamen comptarà amb 197 expositors —deu més que l'any passat— repartits en una superfície total de 12.000 metres quadrats, i mantindrà un pressupost entorn els 530.000 euros.

González ha destacat que les xifres d'aquesta edició "són molt satisfactòries" i ha subratllat que la Fira "continua sent un espai de comunitat, de negocis i de relació". En aquest sen-

Presentació de la 46a edició de la Fira d'Andorra la Vella, aquest dimecres al matí.

SERGI GONZÁLEZ

CÒNSOL MAJOR
D'ANDORRA LA VELLA

«Quan parles amb la gent, tots et diuen el mateix: fer un tomb per la Fira és trobar-te amb la gent»

tit, ha detallat que hi participaran 45 expositors comercials, 21 exteriors, 13 concessionaris de vehicles, 18 productors agroalimentaris i 61 parades del mercat artesanal, a més d'un espai específic per a associacions. "Quan parles amb la gent, tots et diuen el mateix: fer un tomb

per la Fira és trobar-te amb la gent", ha remarcat el cònsol, qui també ha explicat que, després d'analitzar els resultats de l'enquesta dels expositors de l'any passat, s'ha ajustat l'horari per millorar la logística i facilitar la sortida del material una vegada finalitzat l'esdeveniment. ●

ESPAI A L'AVINGUDA MERITXELL

La capital suspèn temporalment noves llicències de terrasses

A.M.C.
ESCALDES-ENGORDANY

El Comú d'Andorra la Vella ha aprovat la suspensió temporal de noves llicències d'instal·lació de terrasses a l'avinguda Meritxell, en el tram comprès entre el carrer de la Unió i la plaça de la Rotonda. La mesura, que entra en vigor aquest dimecres amb la seva publicació al BOPA, es mantindrà vigent mentre es revisa el reglament de terrasses, vigent des del 28 de juny del 2018. Segons ha informat la corporació,

la moratòria afecta únicament la zona de vianants de l'avinguda i respon a la voluntat de repensar la configuració i l'ús de l'espai públic en un dels principals eixos comercials i turístics del Principat.

El cònsol major, Sergi González, ha explicat que la decisió s'emmarca en una anàlisi iniciada l'any passat per conèixer la situació real de les terrasses de la parròquia. "Vam fer un treball previ per saber quantes terrasses teníem, quines estaven donades d'alta i si complien amb els

Una de les terrasses a l'avinguda Meritxell.

metres quadrats declarats", ha detallat. González ha assenyalat que durant aquest estiu s'han fet nombroses inspeccions amb agents cívics i que la mesura pretén donar temps per reflexionar sobre com ha de ser l'activitat de restauració a la zona.

"El tram de Meritxell és un espai dens, amb veïns, terrasses i una gran afluència de turistes; per això hem decidit aplicar aquesta moratòria i analitzar, amb les dades que ja tenim, quines han de ser les properes accions", ha precisat el cònsol. ●

EL TEU ÈXIT
ONLINE ESTÀ A UN SOL CLICK

La teva Pàgina web

perfecta amb nosaltres!

 Parlem ara!

**Disseny web
personalitzat**

**Optimització
SEO**

**Disseny
Responsive**

**Manteniment i
Actualitzacions**

+376 849 489

@Vangoand

 hola@vangoandorra.com

 www.vangoandorra.com

ENTREVISTA

Ramon Tena

MEDIADOR I FORMADOR EN RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

« Amb l'augment de conflictes en tots els àmbits, els mediadors es converteixen en professionals essencials »

IRINA Rybalchenko

Aquest mes d'octubre, la UdA i la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra inicien una nova edició del postgrau en Mediació i altres sistemes alternatius de resolució de conflictes, orientat a formar professionals en eines com el concili i l'arbitratge. Amb una metodologia pràctica, el postgrau s'adreça a professionals del dret, de l'empresa, dels recursos humans i de l'educació. El cost és d'uns 2.500 euros, una inversió que pot resultar molt interessant tenint en compte que avui dia es tracta d'una professió amb gran perspectiva de demanda.

Parlem amb Ramon Tena, mediador i formador en resolució de conflictes.

—Comencem amb la pregunta filosòfica. Per què creu que avui dia hi ha tants conflictes - tant en l'àmbit personal com professional - i què fa que semblin siguin més complexos de gestionar que fa uns anys?

—Vivim en una societat molt més

crispada. Aquesta crispació es reflecteix en tots els àmbits: en la política, en el món empresarial i fins i tot dins de les famílies. Bé, potser és una reflexió més filosòfica, però crec que hi intervenen molts factors.

Un dels principals factors és, sens dubte, la crisi econòmica. Des del 2008, amb l'inici de la crisi financera, hem viscut moments molt complexos: la crisi immobiliària, la pandèmia de la Covid i el conflicte entre Rússia i Ucraïna. Portem més d'una dècada plena d'ensurts i d'inestabilitat.

A més, crec que a Andorra les desigualtats socials han crescut, i això també genera tensió i malestar. En aquest sentit, tota aquesta crisi econòmica que veiem a Europa afecta directament el comportament de la gent. Per tant, no parlem només d'una crisi econòmica, sinó també d'una crisi social, que té un impacte clar en la manera com ens relacionem.

—Hi ha algunes institucions públiques o privades a Andorra que actualment utilitzen la mediació o altres sistemes de resolució de

conflictes?

—A Andorra, no hi ha gaire difusió de la mediació, però hi ha alguns exemples destacables. La Universitat, per exemple, inclou en els seus contractes una clàusula de mediació: en cas de conflictes, abans de recórrer a la Batllia, s'intenta resoldre la situació de manera amistosa a través d'aquest procediment. També la Cambra de Comerç d'Andorra és molt activa en la promoció de la mediació i compta amb un centre de resolució de conflictes empresarials.

En canvi, a Espanya i a França hi ha una presència més consolidada de la mediació. A Espanya, per exemple, existeix una xarxa d'hospitals que treballen amb

«A Andorra, no hi ha gaire difusió de la mediació, però hi ha alguns exemples destacables»

mediadors: quan es produeixen conflictes dins de l'àmbit sanitari, abans de recórrer a la via judicial o a altres actuacions, disposen del recurs a un mediador.

Un exemple concret és Societat Catalana de Mediació en Salut (SCMS), que promou l'ús de la mediació en l'àmbit sanitari i fomenta la resolució pacífica de conflictes abans de derivar-los a la justícia.

—A Andorra comptem amb el Raonador Ciutadà. La seva funció és similar a la del centre de mediació de la Cambra de Comerç, o hi ha diferències?

—El Raonador Ciutadà és un mecanisme que ajuda els ciutadans quan consideren que se'ls han vulnerat els seus drets per part de l'administració. La seva funció principal és guiar-los i oferir-los suport. Com a part de les seves tasques, de vegades actua també com a mediador, però jo diria que són coses diferents.

Un mediador, en canvi, té com a objectiu principal ajudar les persones a escoltar-se mútuament. En un conflicte, sovint hi ha un punt en què deixem de sentir-nos els uns als altres, i el

I.R.

I.R.

mediador intervé per restaurar aquesta comunicació.

El mediador facilita converses tipus “win-win”, on totes dues parts poden sortir amb la sensació d’haver guanyat alguna cosa. Això contrasta amb el procés judicial, on normalment hi ha un guanyador i un perdedor, i fins i tot el que guanya moltes vegades no acaba d’estar completament satisfet.

—Té alguns exemples de quan la mediació ha ajudat a resoldre un conflicte?

—Sí, n’hi ha força. Recordo, de manera bastant recent, un conflicte laboral on, en un moment determinat, hi havia molts malentesos entre dues persones. Aquests malentesos anaven creixent, i la “bola” s’anava fent cada vegada més grossa.

La mediació va ajudar aquestes persones a parlar i, sobretot, a entendre el punt de vista de l’altre. El que em va semblar més interessant és que gran part del conflicte provenia simplement de malentesos.

Això és precisament el que ajuda la mediació: fer que les persones comprenguin millor l’altre i trobar pautes que facin que la seva vida laboral sigui més còmoda. La mediació no busca que es facin amics ni que tot sigui més agradable, sinó que els permeti trobar maneres de continuar

convivint i treballant de forma còmoda i funcional.

—Creu que la mediació és una professió amb demanda creixent?

—Crec que sí, hi ha molta necessitat de mediació, però encara hi ha poca demanda. A Andorra, continuem tenint una mentalitat més acostumada a pensar que, quan hi ha un conflicte, el primer pas és buscar un advocat i recórrer a la Batllia per resoldre-ho a través de la justícia.

Però no hauria de ser així. L’advocat, moltes vegades, sí que és necessari. Però el que falta és un canvi de xip i entendre que, quan sorgeix un conflicte, si no s’ha pogut resoldre parlant directament amb l’altra part, pot ser molt útil recórrer a un mediador. Aquest professional neutral i imparcial és expert en tècniques de negociació i pot ajudar-nos a resoldre el conflicte de manera més efectiva, sense necessitat d’anar a la justícia.

Aquest enfocament no només facilita solucions més ràpides i satisfactòries, sinó que també fomenta una cultura de diàleg i respecte que pot tenir aplicació en molts sectors: des de l’empresa i els recursos humans fins a l’educació i la salut.

—Des de la seva experiència, quina perspectiva professional

o quines sortides laborals poden tenir els graduats en mediació? Creu que hi ha una demanda creixent de professionals formats en mediació a Andorra?

Ara mateix, la mediació com a professió a Andorra no està gaire desenvolupada. En canvi, a Espanya s’ha aprovat recentment la Llei Orgànica 1/2025, que va entrar en vigor el 3 d’abril de 2025. Aquesta norma estableix la sessió prèvia obligatòria de mediació en determinats casos civils i mercantils, amb l’objectiu de fomentar solucions extrajudicials i alleujar la càrrega dels tribunals.

A Catalunya, la Llei 9/2020, aprovada el 31 de juliol de 2020, també estableix la sessió informativa prèvia obligatòria de mediació en casos concrets, com els conflictes familiars o de tutela, amb l’objectiu de promoure la mediació com a mecanisme de resolució de conflictes.

Aquesta tendència cap a la mediació obligatòria reflecteix un canvi en la cultura jurídica, orientant-se cap a la resolució de conflictes de manera més col·laborativa i menys adversària.

Quan es produeixen reformes d’aquest tipus, hi sol haver un veritable boom: augmenta la necessitat de professionals formats en mediació. A Andorra, voldria pensar que veurem una reforma similar relativament aviat. Men-

trestant, el que sí que s’observa és que les empreses demanen cada cop més professionals capaçs de gestionar i prevenir conflictes.

—Sovint associem conflicte a litigi judicial. Per què és important que la societat entengui que hi ha vies alternatives, com la mediació o l’arbitratge?

—És important que la gent sàpiga que, quan té un conflicte, no només té l’opció de callar o d’anar a la Batllia; hi ha altres alternatives.

Voldria insistir que la mediació és una manera de resoldre els conflictes de forma més calmada i amb menys desgast d’energia. A més, és una via que promou que la relació entre les parts pugui continuar existint d’alguna manera. Així, en conflictes empresarials o laborals, per exemple, és rellevant que, en la mesura del possible, la relació comercial o laboral es pugui mantenir.

Un altre aspecte molt rellevant pel nostre país és la confidencialitat que ofereix la mediació, que garanteix que tot el procés es mantingui privat.

— A quin perfil de professionals s’adrecen principalment aquests cursos: advocats, recursos humans, educadors, empresaris?

—Jo diria que les eines de mediació són útils per a tothom, però aquest postgrau concret, el que estem fent amb la Universitat i la Cambra, està dirigit sobretot a l’àmbit empresarial i laboral. Això inclou advocats, així com persones que desenvolupin la seva tasca dins de les organitzacions: directors de departament, propietaris d’empreses o gestors d’empreses familiars. I, fins i tot, si vostè és un director de recursos humans o ha de gestionar un equip de treball, aquesta formació li serà de gran ajuda.

**WWW.
ampliació al web**

EXPLOTACIÓ SEXUAL DIGITAL

Andorra forma els seus professionals per detectar i intervenir possibles casos

MARVIN ARQUÍÑIGO

Segons Porras, al Principat encara no s'ha detectat cap cas

ARNAU OJEDA GARCIA
ANDORRA LA VELLA

La digitalització de la prostitució i l'explotació sexual ha centrat la conferència 'Nous escenaris d'explotació sexual digital: detecció i prevenció des dels serveis públics', celebrada avui en el marc del Dia Europeu contra el Tràfic d'Éssers Humans L'activitat, organitzada pel Servei d'Atenció a les Víctimes del Tràfic d'Éssers Humans del Departament de Polítiques d'Igualtat, ha comptat amb les expertes Natàlia Massé i Laura Llobet, de la Fundació Apip-Acam, entitat referent en l'atenció integral a dones víctimes de tràfic amb finalitat d'explotació sexual. Durant la sessió, les ponents han exposat com les xarxes criminals s'han traslladat al món digital i utilitzen les noves tecnologies com a espais per captar i controlar víctimes. "Estem detectant espais d'explotació sexual virtuals dins l'àmbit de la pornografia; ja no només hi ha explotació física, sinó que tam-

La responsable del programa de dones de la Fundació apip-acam, Natalia Massé.

Les ponents han exposat com les xarxes criminals s'han traslladat al món digital per captar les víctimes

bé es dona únicament en l'àmbit digital", ha explicat Massé, sociòloga i responsable del programa Dones de la fundació.

La professional ha remarcat que la detecció de víctimes "és un procés complex que requereix formació especialitzada" i que cal actuar de manera multidisciplinària i coordinada. "El més important és

posar la víctima i la seva protecció al centre, sense perdre de vista la persecució dels responsables", ha insistit. Per la seva banda la cap d'Àrea de Polítiques d'Igualtat, Mireia Porras, ha destacat la importància de "conscienciar i sensibilitzar sobre aquesta problemàtica", tot recordant que a Andorra encara no s'ha detectat cap cas. ●

FINANCES PÚBLIQUES

El límit d'endeutament del 2026 serà del 30,5% del PIB

[Llegeix la notícia completa aquí](#)

ADMINISTRACIÓ

Funció Pública fixa el pagament de productivitat fins al 5,5%

[Llegeix la notícia completa aquí](#)

PROGRAMACIÓ

La temporada d'Escaldes portarà l'antic Egipte i Marilyn Monroe

[Llegeix la notícia completa aquí](#)

AUTOBÚS HISTÒRIC

El Fargo, restaurat, tornarà a rodar l'any que ve

[Llegeix la notícia completa aquí](#)

BEÇ

Cuinem Andorra

MICHELIN
2025

 (+376) 747 747

PROJECTE DE CASES ORDINO

Dormitoris: 3
Banys: X
Places de pàrquing: X
Plantes: X
Metres construïts: XXm²

Carretera del coll d'Ordino,
Ordino
Preu: 1.800.000€

CASA A XIXERELLA LA MASSANA

Dormitoris: 4
Banys: 3
Places de pàrquing: 3
Plantes: 3
Metres construïts: 460m²

Carretera general, Xixerella
Preu: 2.200.000€

 Casa Nova Olivet 10, Ordino laportella@andorra.ad (+376) 353 424 / 379 769 www.laportella.ad

FEINA

El Periòdic cerca **Comercial**

Amb experiència, que tingui coneixements del mercat andorrà. Valorem l'organització, responsabilitat, i els idiomes. Es busca algú amb habilitats comunicatives que tingui nacionalitat andorrana o permís de residència.

Envia'ns el teu CV a rrhh@elperiodic.ad

Nou restaurant Gastronòmic a Escaldes-Engordany.

Cerquem **cuiners,** **cambrers i rentaplats.**

Enviar cv a hola@becrestaurant.com

Quiromassatgista Terapèutica

*Baixada del Moli 7-9-11 Planta 3 Bloc a1 Telf: 627740
Andorra La Vella*

Esports

REPORTATGE

Camina entre cims i somia travessar les torres d'Escaldes

Moisés Castro és 'highliner' professional i fa a més de quinze anys que es dedica al 'slackline'

ARNAU OJEDA GARCIA
ESCALDES - ENGORDANY

A 2.700 metres d'altitud, entre els dos cims del pic del Casamanya, una línia fina de 200 metres oscil·la amb el vent. No és un cable d'electricitat, ni una corda per a muntar una tirolina. És una highline, una cinta de dos centímetres d'amplada que serveix de camí per als qui busquen l'equilibri més pur. Sobre ella, només hi ha aire i un silenci inquietant. Allà dalt, caminant amb pas lent i mirada fixa a l'horitzó, hi trobem Moisés Castro, un guia de muntanya, monitor d'esquí, de BTT, d'escalada, highliner professional i pioner d'aquesta disciplina a Andorra.

El vídeo — enregistrat pel filmmaker andorrà Iker Ramírez— mostra aquesta travessa extrema, feta possible després de dos dies de treball entre ancoratges, tensió i ajustos a gran altura. “Volia capturar com es viu una experiència així des de dins. La paciència, el vertigen, la precisió i aquella calma absoluta que hi ha entre la por i l'equilibri”, explica Ramírez. El resultat és una peça visual potent, que combina bellesa, risc i emoció, rodada íntegrament a Andorra (Pic del Casamanya) i publicada al canal de Youtube 'Iker Ramírez'.

Nascut a Xile, Moisés fa més de quinze anys que es dedica al

@IKBLVNT

Diferents moments del vídeo d'Iker Ramírez en el qual Moisés Castro travessa els dos cims del Casamanya.

'slackline' i les seves variants. “És l'esport més pur de l'equilibri que existeix”, explica. “A diferència de l'esquí o l'escalada, aquí no tens bastons ni preses; només ets tu i l'equilibri. És una connexió entre el cos i la ment”, explica.

Guia de muntanya, instructor d'esquí i també alpinista, va descobrir aquesta disciplina al seu país natal, on va aprendre dels millors: “Vaig tenir la sort de conèixer el número u de Xile. Ens vam fer amics i ell em va ensenyar tot el que sabia». Des d'aleshores, ha evolucionat per totes les modalitats —longline, trickline, waterline— fins a arribar al highline, la versió més

extrema, i al skyline, que combina aquesta pràctica amb l'alpinisme.

Fa més d'una dècada que Moisés va arribar al Principat, primer com a monitor d'esquí, després com a referent d'aquesta disciplina. "Vaig descobrir que, tot i ser un país molt vinculat a la muntanya, el slackline no estava desenvolupat. Fins i tot em feien treure la línia dels parcs!", explica rient. A partir d'aquí, va decidir fer pedagogia. Va contactar amb els comuns, va elaborar recomanacions per a la pràctica segura i va aconseguir que avui, gràcies al seu impuls, el slackline sigui permès als parcs andorrans amb certes normes bàsiques de protecció dels arbres.

Des de llavors, ha ensenyat a més de mil infants andorrans, ha organitzat activitats conjuntes amb altres esports urbans i ha contribuït a fer créixer una petita comunitat local. "La meva missió a Andorra és donar a conèixer aquest esport i demostrar que no és perillós, sinó tècnic i segur", defensa.

Quan se li pregunta què sent a dalt d'una línia a 2.700 metres, Moisés respon. "Allà a dalt apareixen moltes pors, nervis i inseguretats, però quan aconseguixes relaxar-te i connectar amb la línia, el temps, el soroll i els pensaments desapareixen. Només la línia, el buit i la respiració, es transforma en un moment molt bonic."

Per entendre la seguretat d'aquest esport, el professional ho explica amb rigor: cada sistema de línia té peces duplicades i certificades per aguantar tres tones de pes, amb protocols d'escalada i treballs verticals professionals. "Tot està calculat. La gent veu una cinta i pensa que és una bogeria, però darere hi ha enginyeria i ciència".

Moisés Castro travessant els dos cims del Casamanya.

Moisés Castro

'HIGHLINER' PROFESSIONAL

«En aquest esport no hi ha preses, només ets tu i l'equilibri. És una connexió entre el cos i la ment»

«Quan aconseguixes relaxar-te i connectar amb la línia, el temps, el soroll i els pensaments desapareixen»

A més, és l'únic instructor de slackline certificat d'Andorra per l'EFPEM, i també té certificació internacional com a rigger (muntador), que l'habilita per fer instal·lacions segures per a esdeveniments o espectacles.

Entre els seus projectes més desitjats, n'hi ha un que s'ha convertit gairebé en mite: muntar una línia entre les torres d'Escaldes-Engordany. "Va ser a la festa major. Vaig veure les torres i vaig pensar: aquí falta alguna cosa. Imagina'm caminant entre elles, amb una línia il·luminada i un vestit amb llums LED, parlant amb la gent, presentant el concert... Ho vaig veure clar!". diu entusiasmat.

La idea va arribar a mans dels organitzadors de la festa, que la van trobar espectacular, però massa complexa en l'àmbit de permisos. "Els va encantar, però em van dir que els superava com a esdeveniment. Entenc que caldria implicar el Govern". Moisés no perd l'esperança: "Seria una manera preciosa de mostrar An-

dorra al món, d'una forma artística i segura». El seu rècord de distància és de 800 metres de llargada i el rècord d'alçada va ser sobre el cràter actiu Lascar, a Xile. "Va ser la meva experiència més intensa. El vent, el soroll del volcà, el risc et posa al límit".

Questionat per un repte fora de terres andorranes, Moisés ho té clar: L'Himàlaia. Vol ser el primer del món en travessar una highline a més de 7.000 metres d'altitud. Paral·lelament, també té al cap projectes a Andorra de qualitat mundial, que creu que ajuden a posicionar Andorra com una muntanya respectable a l'estranger.

Mentrestant, Moisés continua obrint-se espai sobre el cel del Principat, entre cims, parets i silenci. Cada pas és un repte i una forma d'expressar-se per demostrar que amb molt autocontrol i molta pràctica tothom pot arriar a fer-ho. I com ell mateix diu: "Allà dalt no hi ha por, hi ha equilibri. I quan hi ha equilibri, tot és possible". ●

Pavelló Toni Martí

DISSABTE

19:00h

18/10

Amb el suport de

MOLINES
PATRIMONIS

liga endesa

Andorra

MORABANC

FUTBOL - LIGA HYPERMOTION

El vestidor tricolor, conscient de la «falta de determinació» en atac

Garcia, considera que l'equip no està malament en defensa

ARNAU OJEDA GARCIA
ESCALDES - ENGORDANY

Dues derrotes consecutives per a l'FC Andorra han fet que l'equip tricolor visqui la seva primera "crisi" de resultats després de perdre davant del Leganés a casa (1-2) i contra la Reial Societat per un resultat més contundent (3-0). Així i tot, des del vestidor andorrà tenen clar que la clau és refer-se amb rapidesa, i així ho han fet, segons ha assegurat el lateral esquerre, Imanol García. "Ja sabem que l'única manera de donar-li la volta és oblidant ràpidament el partit de l'altre dia, preparant-lo bé durant la setmana, entrenant fort i amb la mirada posada en el partit de divendres contra el Granada", ha afirmat.

Pel que fa a la desfeta d'Anoeta, García ha considerat que durant la primera part "vam ser molt superiors", però que "aquesta categoria és molt dura i els petits detalls marquen la diferència". En aquest sentit, el defensa ha dit que "a vegades, jugant pitjor, treus bons resultats i, altres cops, jugant millor, no n'aconsegueixes". Qüestionat sobre si l'equip té problemes en l'aspecte defensiu, el lateral no ho veu així. "Som un equip que assumeix molts riscos i, al final, un error et pot condemnar. Però no crec que defensivament estiguem malament." Així i tot, García ha assegurat que treballen per millorar tots els aspectes del joc i que "la defensa n'és un d'important". Cal recordar que el conjunt pirinenc encara no ha deixat la porteria a zero en

El lateral de l'FC Andorra, Imanol García durant el partit contra la Reial Societat.

IMANOL GARCÍA

LATERAL DE L'FC ANDORRA

«A vegades, jugant pitjor, treus bons resultats i, altres cops, jugant millor, no n'aconsegueixes»

els nou duels disputats i ha encaixat 13 gols, els mateixos que ha marcat.

Una faceta que al conjunt d'Ibai Gómez també li està costant en els darrers partits és l'ofensiva, un fet del qual ja s'ha parlat al vestidor. "És cert que ens falta xutar més a porte-

ria. Tenim moltes situacions de tres quarts i arribem bé a l'àrea, però ens falta una mica més de determinació i instint goleador." De la mateixa manera que amb la defensa, García ha remarcat que "hi estem treballant i crec que millorarem en aquest sentit". ●

CARTELLERA DE CINEMA

ESTRENA
REPOSICIÓ

TRON: RES

DOWNTON ABBEY
EL GRAN FINAL

LA CASA DE MUÑECAS DE GABBY

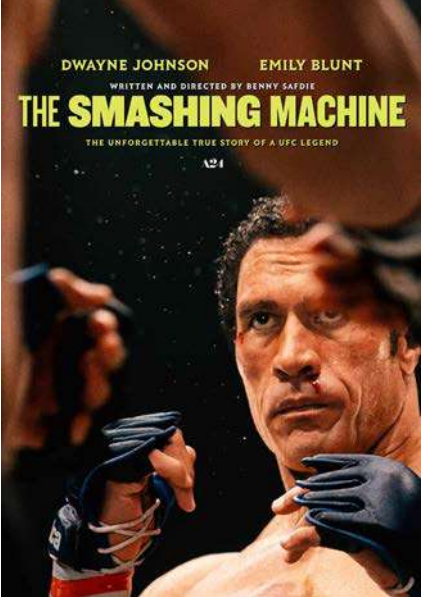
BALA PERDIDA

L'ESTAFADOR QUE VA SER REI

LA SOSPECHA DE SOFIA

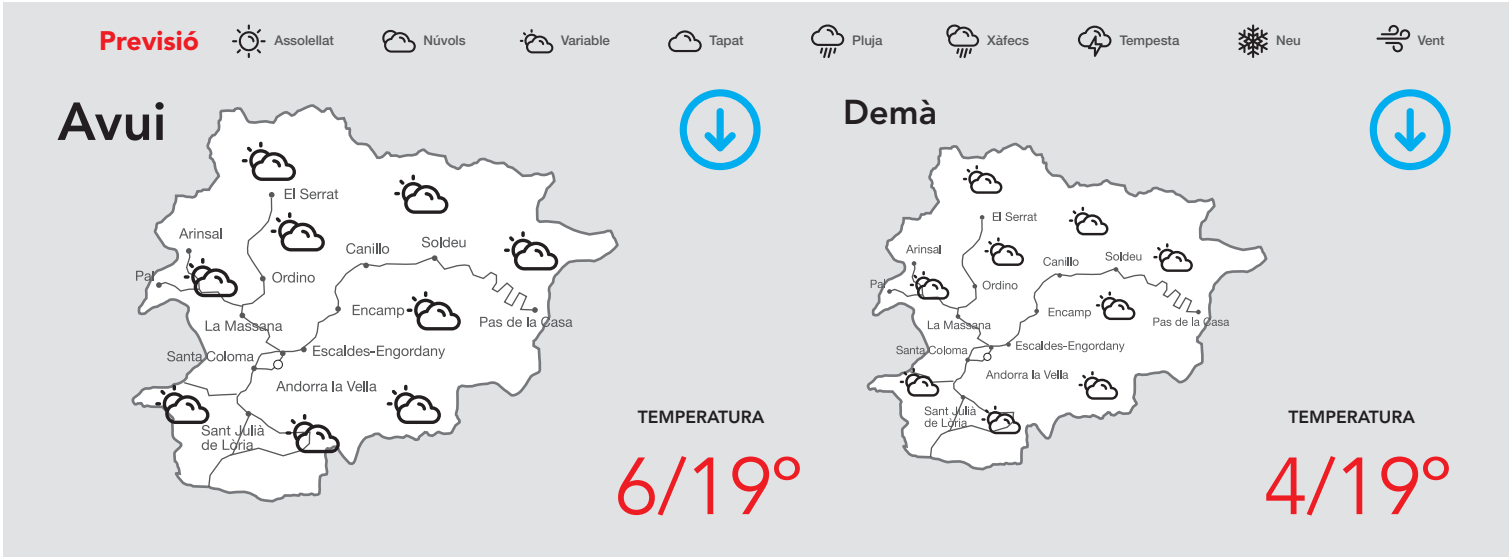
THE SMASHING MACHINE

UNA BATALLA TRAS OTRA

EL TEMPS

Subscriu-te al nostre butlletí
per rebre les últimes notícies
cada matí al teu correu
electrònic

PROGRAMACIÓ TV

21.15 El camí de la vida

06:40
Mou-te

07:00
Club Piolet

08:00
Avui serà un bon dia

12:00
Fora de context

13:00
Mou-te

13:20
El trànsit

13:35
Horitzonts

13:45
Informatiu migdia

14:10
El temps migdia

14:15
Quixots

14:30
La Clau

15:00
La Companyia RNA

16:00
Informatiu migdia

16:25
El temps migdia

16:30
Informatiu migdia

16:55
El temps migdia

17:00
La gàbia del mico

17:30
Club Piolet

18:30
Informatiu France 24

19:00
Mou-te

19:20
El trànsit

19:45
El café de l'Avui serà un bon dia

20:35
Horitzonts

20:45
Informatiu vespre

21:10
El temps vespre

21:15
El camí de la vida

22:05
La Clau

22:35
El café de l'Avui serà un bon dia

SUDOKU

FÀCIL

		5						7
4				9				
3			4			8	5	9
		7		3				2
		9	7	6	1			5
								1
	8	4	6	7	9		2	
	9		8			5	6	
			3		4	9		

Solucions:

8	2	6	7	5	3	1	9	
7	9	5	2	1	8	6	4	
3	1	6	4	9	7	8	5	
1	6	2	5	7	9	3	8	
5	8	1	9	4	7	6	3	
2	7	9	8	3	6	7	5	
6	5	8	2	7	4	1	9	
9	1	2	3	6	5	8	4	
7	4	3	1	8	9	5	2	

Fàcil:

NORMAL

						3		8
2	5	6		3	4			
8			9	6			2	
		7					8	
4	2		3				9	
	9	8				7		
	3		4	8				
				9			5	7
	8		5		7	2	3	

7	8	2	1	5	6	9		
2	5	8	6	9	2	7	1	
6	1	9	2	8	7	5	4	
2	7	4	9	5	1	8	6	3
9	6	5	9	7	3	1	2	7
3	8	1	6	4	2	7	9	5
5	2	7	1	9	6	3	4	8
1	4	6	3	4	5	8	9	2
8	9	3	6	7	2	5	1	6

Normal:

DIFÍCIL

					3	8		
7				4				
9		6	5	7		3		
4			2					7
		9	3	5		2		
								1
	4			6				
			9		1	5	2	
5								

3	8	9	7	2	4	1	6	5
7	2	5	1	8	6	9	3	4
1	6	7	5	9	8	2	4	3
5	1	7	6	8	4	2	9	3
8	9	2	7	5	3	6	7	1
7	4	6	9	1	6	3	5	4
2	7	3	1	9	6	3	4	8
6	5	1	2	4	9	8	7	3
8	9	3	6	7	2	5	1	4

Difícil:

Transports

ANDBUS (803 789)			
ANDORRA	BARCELONA	BARCELONA	BARCELONA
Estació	Av. Diagonal	Aeroport T2	Aeroport T1
04:00 h	07:00 h	07:15 h	07:30 h
06:00 h	09:00 h	09:15 h	09:30 h
08:00 h	11:00 h	11:15 h	11:30 h
10:00 h	13:00 h	13:15 h	13:30 h
12:00 h	15:00 h	15:15 h	15:30 h
14:00 h	17:00 h	17:15 h	17:30 h
16:00 h	19:00 h	19:15 h	19:30 h
18:00 h	21:00 h	21:15 h	21:30 h

ANDORRA	PAS DE LA CASA	TOULOUSE	TOULOUSE
Estació	Bus Stop	Aeroport	Estació
05:00 h	05:45 h	08:30 h	08:45 h
10:00 h	10:45 h	13:30 h	13:45 h
15:00 h	15:45 h	18:30 h	18:45 h

ANDORRA		LLEIDA	
Estació		Estació AVE	
06:15 h		08:45 h	
08:15 h		10:45 h	
10:00 h		12:30 h	
12:15 h		14:45 h	
14:00 h		16:30 h	
16:15 h		18:45 h	
BARCELONA	BARCELONA	BARCELONA	ANDORRA
Aeroport T1	Aeroport T2	Av. Diagonal	Estació
08:45 h	09:00 h	09:15 h	12:00 h
10:45 h	11:00 h	11:15 h	14:00 h
12:45 h	13:00 h	13:15 h	16:00 h
14:45 h	15:00 h	15:15 h	18:00 h
16:45 h	17:00 h	17:15 h	20:00 h
18:45 h	19:00 h	19:15 h	22:00 h
20:45 h	21:00 h	21:15 h	00:00 h
22:45 h	23:00 h	23:15 h	02:00 h

TOULOUSE	TOULOUSE	PAS DE LA CASA	ANDORRA
Estació	Aeroport	Bus Stop	Estació
11:00 h	11:30 h	14:25 h	15:00 h
15:00 h	15:30 h	18:25 h	19:00 h
20:00 h	20:30 h	23:25 h	00:00 h

LLEIDA	ANDORRA
Estació AVE	Estació
09:45 h	12:00 h
11:45 h	14:00 h
13:45 h	16:00 h
15:45 h	18:00 h
17:45 h	20:00 h
19:45 h	22:00 h

ALSINA GRAELLS (827 397)
Andorra-Barcelona: 6/6.45/10.30/15/17/19.15
Barcelona-Andorra: 6.15/6.30/7.30/10.30/13/15/17/19
Andorra-Lleida: 8.15/16.15
Lleida-Andorra: 9.30 diumenge / 11.30 de dilluns a di-vendres / 16 de dilluns a diumenge

CAMINO BUS LAZARA (865 500)
Andorra-Galicia-Portugal: dc / dj / dg: 15.30
Portugal-Galicia-Andorra: dm / dj / dv: 15.30

HISPANO IGUALADINA (902 447 726)
Andorra-Reus: 17.00. Servei diari
Reus-Andorra: 7.40. Servei diari

HISPANO ANDORRANA (807 000)
Escaldes-La Seu: de 8 a 21. Cada hora
La Seu-Escaldes: de 7 a 20. Cada hora
Dg: Escaldes-Engordany-La Seu d'Urgell: 8.15/10.30/13/17/19.15
La Seu d'Urgell-Escaldes-Engordany: 7.45/9.10/12/16/18.30

Estació d'autocars-L'ospitalet: 5.45/17
L'ospitalet-Estació d'autocars: 7.35/19.45
Estació d'autocars-Costa Daurada: 8.00
Costa Daurada-Estació d'autocars: 17.30 (dl a dv)

MONTMANTELL (807 444)
Andorra-Lleida: 6/8/11.30/15.30/18
Lleida-Andorra: 10.15/14/16/20 i 22

DIRECT BUS-NADAL JULIÀ (805 151)
Andorra-Barcelona aeroport: 6.15/8.15/11.15/13.15/15.15/18.15/20.15/22.15
Barcelona aeroport (Terminal 1 planta 0)-Andorra: 7.30/11.00/13.00/15.00/17.30/20.00/23.00
Barcelona aeroport (Terminal 2 Mural Miró)-Andorra: 7.45/11.15/13.15/15.15/17.45/20.15/23.15
Barcelona Sants (estació de ferrocarril)-Andorra: 6.15/8.15/11.45/13.45/15.45/18.15/20.45/23.45

SOLDEVILA (Amb reserva prèvia 828 117)
Andorra - Lleida: 8.00/15.45 Lleida - Andorra: 12.00/20.15

TAXIS
ATA 863 000 / 861 005
MÉS TAXI 828 000 / 862 488
TAXI EXPRES 812 345

FM

88.1
Cadena Dial Andorra

89.0
R7P

89.5
Pròxima FM Andorra

91.4
RNA

92.1
SER Catalunya Andorra

92.6
Els40 Classic Andorra

93.3
Ràdio Valira (Punto ràdio)

93.8
Flaix FM

94.2
RNA

96.0
Andorra 1

98.1
Ràdio Valira (Onda Cero)

100.6
NRJ

101.5
AD Ràdio

101.8
France Inter

102.3
Ràdio Ser P. d'Andorra

102.6
France Musique

103.3
Els40 Andorra

104.0
France Culture

104.6
Catalunya Ràdio

106.0
Ràdio 4

106.8
Ràdio 1

107.2
Ràdio Seu

107.5
Ràdio Principat

107.9
Ràdio 3

Farmàcies de guàrdia

Les guàrdies començaran a les 9.30h del matí del dia assenyalat i acabaran a les 9.30h del matí següent. Poden variar, cal confirmar-les al telèfon: 829 914

Dijous 16

F. Galeno 2
Av. Meritxell 91
Andorra la Vella
Tel. 820107

Divendres 17

F. El Consell
C/ Prat de la Creu 87
Andorra la Vella
Tel. 819219

Dissabte 18

F. Valira
C/ Prat de la Creu 15-25
Andorra la Vella
Tel. 829160

Diumenge 19

F. El Consell
C/ Prat de la Creu 87
Andorra la Vella
Tel. 819219

COOPERATIVA INTERURBANA ANDORRANA	
Tef: 00 34 806.555 - Web: www.interurbana.ad	
Tot l'any	
Andorra (Estació) - Espanya - Portugal (Vila Praia Ancora)	18h15
Tots els Divendres i Diumenges del mes Primer i Tercer dimecres del mes	
Portugal (Vila Praia Ancora) - Espanya - Andorra (Estació)	08h30
Tots els Divendres i Diumenges del mes Primer i Tercer dimarts del mes	

gos SOS

Compten
amb tu

Adopta
Associa't
gos-sos.org
+376 818 451

ARNAU
OJEDA GARCIA

TÍTOL

'El lugar más feliz del mundo'

AUTOR

David Jiménez

PÀGINES

256

EDITORIAL

Kailas Editorial

ANY

2013

GÈNERE

Periodisme literari

AMAZON

VALORACIÓ

Trama i argument

Personatges

Narrativa i estil d'escriptura

Riquesa del llenguatge

Ambientació

Valoració personal

RESUM

El llibre relata els viatges d'un periodista per Àsia buscant històries que revelin la veritat amagada darrere dels titulars. Des de Corea del Nord fins a Fukushima, descobreix la fragilitat humana, la repressió i la força de l'esperança. Amb una mirada honesta i valenta, l'autor, David Jiménez narra les seves vivències com a corresponsal, mostrant que fins i tot en la foscor hi pot existir una forma de llum.

«Hi ha llocs als quals no s'hauria de tornar [...] La nostàlgia és una pèssima companya de viatge.

David Jiménez

POMPES FÚNEBRES
DE LES VALLS

Fem més fàcils els moments més difícils

www.pompesfunebresdelesvalls.com Tels.: 866 632 - 807 180
info@pompesfunebresdelesvalls.com

